

Produktionsskolelæreren

/MSS

I 2011-12 bragte PSFs nyhedsbrev en række portrætter af produktionsskolelærere og deres værksteder, som vi nu vælger at genudgive.

Lærerne fortæller bl.a. om den måde, de opbygger deres værksteder på, om 'gode produktioner', og om, hvordan de bruger deres personlige erfaringer i arbejdet med de unge.

På trods af at faktuelle ting kan have ændret sig undervejs er disse refleksioner lige aktuelle for den, der vil have indsigt i produktionsskolernes særlige læringsform.

Kevin Rowley

Musik, Produktionsskolen Sydvests ErhvervsForske

Kevin kommer fra USA og begyndte på musikonservatoriet, da han kom til Danmark, men har siden taget flere uddannelser, bl.a. på Københavns Universitet og Danmarks Pædagogiske Universitet. Som amerikaner er det en af de store fordele ved Danmark – man skal ikke selv betale for uddannelse! Efter at have arbejdet på forskellige musikskoler blev han tilbudt arbejde på Svendborg Produktionshøjskole, som skolen hed dengang. Den nye forstander, Kjeld Rommerdahl så de særlige muligheder, det giver at arbejde med

musik, og var ivrig efter at få en musiklinje op at stå. En af medarbejderne kendte Kevin og anbefalede ham. Efter 8 år på musiklinjen fik Kevin andet arbejde, men er nu tilbage på deltid.

Kevin underviser også i musik i gymnasiet og på HF. Når man spørger ham, hvorfor han holder fast i arbejdet på produktionsskolen, svarer han uden tøven: "Fordi jeg tror på det!" Hvor arbejdet i gymnasiet handler mere om 'tankpasserpædagogik', så er det på produktionsskolen muligt at arbejde med det hele menneske. Det er en mulighed, men også en udfordring – for begge parter – for, 'vi skal jo holde hinanden ud hele dagen og hele ugen', som Kevin siger.

Produktioner, der kan tjenes penge på

Musiklinjen i Svendborg er underlagt de samme betingelser som skolens andre linjer: Der skal produceres noget og tjenes penge til skolen og til værkstedet. Det er en vigtig del af pædagogikken på værkstedet, at noget af indtjeningen går direkte til værkstedets instrumentindkøb. Når en ung står og spiller på en guitar kan lærerne fortælle, at 'vi har faktisk den der guitar, fordi vi for to år siden lavede en række koncerter, der gav os mulighed for at købe den. Ville det ikke være lækkert, hvis vi kan sige det samme, når du en gang kommer på besøg om nogle år: Vi har de der instrumenter, fordi du var med til at tjene penge til dem?'

Og der bliver produceret på linjen: Jobs i børnehaver med børnesange og -lege, workshops rundt omkring på folkeskoler, og mindst én årlig tourné rundt til efterskoler, hvor man typisk spiller i 45 minutter og derefter fortæller lidt om den musik, man spiller, som f.eks. kan være 3. verdens musik.

En helt særlig – men også grænseoverskridende – produktion var en række trommesessions, som linjen lavede sammen med en gruppe handicappede børn på en specialskole. Skolens leder havde læst om den gavnlige effekt, rytmisk lyd kan have på børnene. Linjens deltagere spillede på trommer for børnene, der selv kunne deltage på de trommer, der var spredt ud i rummet. Nogle kunne selv slå, andre skulle have hjælp og atter andre kunne deltage ved, at en hjælper forsigtigt slog rytmen på deres arm.

Den gode produktion

Som eksempel på den gode produktion fortæller Kevin om et af linjens sidste tiltag: spil-sammen søndage på det lokale spillested "Harmonien" i Svendborg. En søndag om måneden spiller de unge i 3 timer. Der er åbent hus forstået på den måde, at gamle elever og andre unge fra byen kan komme og spille med eller høre på. Sidst var de ca. 50 stykker. Det er en opgave med en høj grad af identifikation for de unge, fordi de spiller noget, de selv har valgt og optræder i et lokalt ungdomsmiljø.

Med til den gode produktion, hører for Kevin også, at den indeholder en erkendelsesproces hos den unge. Det er vigtigt, at de får nogle oplevelser, der kan artikuleres. Det er først når der er sat ord på erfaringen, at den unge får en erkendelse, de kan tage med sig videre. Meget af det, man laver, er måske rigtig sjovt i øjeblikket, men er hurtigt glemt igen.

Teamwork og det forpligtende arbejdsfællesskab

Som elev på musikværkstedet er man del af et forpligtende fællesskab – man er fælles om at skabe lyd! De unge er forpligtede overfor produktet og overfor hinanden. Det bliver meget tydeligt, hvis f.eks. bassisten ikke er der. Så bliver lyden en helt anden. Og de unge er rigtig gode til at holde hinanden fast på at være der.

Kevin skelner mellem cooperative learning, hvor man deler arbejdsopgaverne op i mindre bidder og fordeler dem blandt de unge, og så collaborative learning, hvor man er sammen om hele arbejdsprocessen frem mod et fælles resultat. "Det er det jeg kalder teamwork," siger Kevin og fortsætter: "at teamet løser opgaven sammen, det er kernen i det forpligtende arbejdsfællesskab!" Og det er sådan man er nødt til at gøre, når man arbejder med samspil. Hvis man tænker på Howard Gardners intelligenser, så har man i musikken især brug for den intrapersonelle og den interpersonelle intelligens. Man er nødt til at udvikle og fastholde sin egen identitet samtidig med, at man kender og anerkender de andres. Først da kan der blive tale om et rigtigt samspil.

En anden ungegruppe

Er ungegruppen en anden i dag end for 10 år siden? Det er et spørgsmål, der ofte diskuteres mellem produktionsskolelærere. Ifølge Kevin er den vigtigste forskel måske den måde, vi taler om de unge på: "Før i tiden sagde man bare, at de havde for meget krudt i numsen. Nu har de ADHD." Diagnosticeringen betyder bl.a. at de unge selv bliver mere bevidste om deres egen situation, og at de selv taler om den. Det falder sammen med en anden generel udvikling, nemlig, at det – understøttet af tv-programmer og sociale medier – er blevet meget mere legitimt at sætte sig selv i centrum, på godt og ondt.

Kevin vil ikke dømme om det er en god eller dårlig udvikling. "Vi linjeledere må arbejde med det materiale, vi har," siger han. Man er nødt til at acceptere de unge og tage dem seriøst. Derfor er Kevin heller ikke interesseret i at få alt for mange forhåndsoplysninger. Han vil gerne møde den unge her og nu. Senere kan der så være ting, der gør det relevant at vide mere om den unges forhistorie

En ting har dog ikke ændret sig: "der er en masse gang i de unge mennesker," siger Kevin. Det sammen med det kollegiale fællesskab er måske nogle af de vigtigste grunde til, at han holder af arbejdet. Lærerne på musiklinjen fungerer nemlig også som et team. Tilsammen har de en række forskellige faglige og pædagogiske kompetencer og er gode sparringspartnere, når der opstår problemer eller når nye tiltag skal sættes i værk.

Kevin arbejder ikke længere på skolen, men skolen har stadig et musikværksted.